

LJUNGBY
KOMMUN

www.skola.ljungby.se

Kvalitetsarbete 2016/2

Normer, värden och arbetsmiljö.

2016-06-30

Ansvariga för sammanställningen:

Morgan Karlsson, Birgitta Holmberg

ERFARENHET
KREATIVITET
KOMPETENS

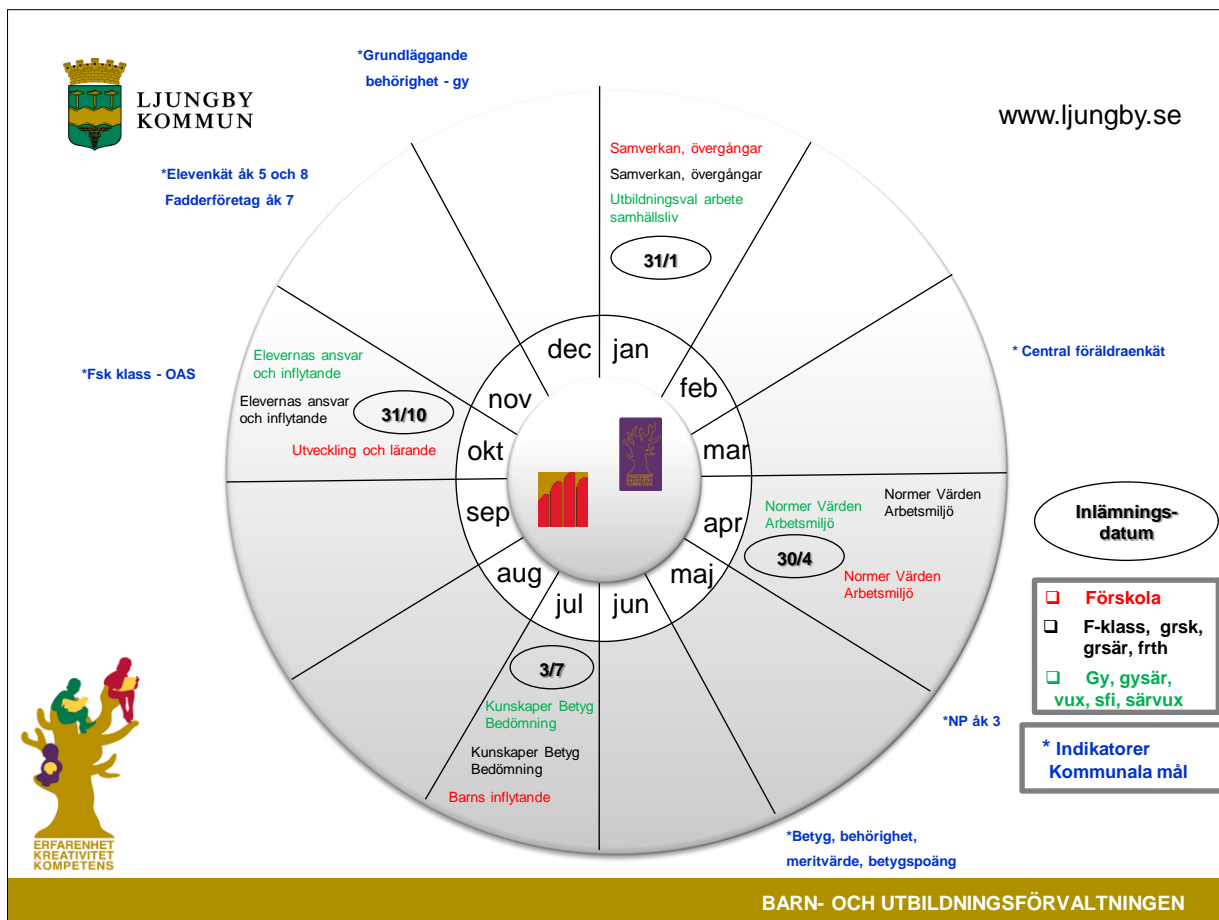
KVALITETSARBETE 2016-2

Inledning

Under 2014 revideras det systematiska kvalitetsarbetet inom barn- och utbildningsnämndens verksamhetsområden. Årshjulet för kvalitetsarbetet utvecklas och innefattar nu även de kommunala målen.

Sammanställning inom respektive område och verksamhet baseras på det material som varje enhet lämnar in till förvaltningen. Redovisning sker på blankett framtagen centralt. Som del i underlaget använder flera av enheterna Skolverkets BRUK-material, där medarbetare diskuterar kriterier för måluppfyllelse.

Årshjul för systematiskt kvalitetsarbete:

LJUNGBY
KOMMUN

Mål och lagkrav

Aktuella mål:

Förskola, förskoleklass, grundskola, grundsärskola, fritidshem:

Normer, värden och arbetsmiljö

Gymnasieskola, gymnasiesär, VUX, SFI samt särvox:

Normer, värden och arbetsmiljö

Dessa områden gäller för period 2016-2. Enheterna väljer ett eller ett par mål i styrdokumentet. Redovisning sker på centralt framtagna blankett. I rapporten redovisas varje verksamhet för sig.

Barn- och utbildningskontoret

Systematiskt kvalitetsarbete

Verksamhet:

☒ förskola	☐ grundskola	☐ förskoleklass	☐ fritidshem
☐ grundsärskola	☐ gymnasieskola	☐ gymnasiesärskola	
☐ kommunal vuxenutbildning	☐ särskild utbildning för vuxna		
☐ utbildning i svenska för invandrare.			

Mål enligt centralt årshjul: Normer, värden och arbetsmiljö

Enhetens namn: Sammanfattning förskola

Åtgärder och uppnått resultat sedan senaste redovisningen

- **Förbättra resultatet på trivselenkäten. Förskolechef ansvarar**
Trivselenkäten gjordes sent i år, därför har förskolorna inte kunnat utvärdera årets arbete.
- **Fortsätta att utveckla och förändra lärmiljöerna så att barnen har en öppen, innehållsrik och inbjudande miljö som främjar lek, kreativitet, lust att lära och erövrar nya erfarenheter, kunskaper och färdigheter. Förskolechef ansvarar**
Förskolorna har arbetat på lite olika sätt, bland annat har de arbetat med: dagscheman med olika aktiviteter som barnen får kryssa när aktiviteten är gjord, många förskolor har jobbat med mindre grupper för att möta barnen på deras kunskapsnivå, vissa förskolor har utvecklat samarbetet mellan avdelningarna för att använda kompetensen hos personalen på bästa sätt, några använder bildstöd för att underlätta språkförståelse, språkpåsar används på flera förskolor. Normer och värden är områden som ständigt arbetas med för att utveckla verksamheten.
- **Tillser att alla elever och all personal är insatt och delaktig i innehållet i enhetens årliga plan mot diskriminering och kränkningar – Förskolechef ansvarar**
Planen revideras varje år och alla deltar i arbetet.
- **Förbättra rutiner kring dokumentation och utredning av kränkningar och trakasserier - Förskolechef ansvarar**
De flesta anser att det finns bra rutiner och till hösten ska planerna gås igenom på APT.

Målformulering utifrån övergripande mål enligt läroplan

Lpfö 98 reviderad 2010 s. 8 och 9.

Vad/Hur gör vi?

Personalen på förskolorna arbetar dagligen med att barnen ska få en förståelse för sina medmänniskor och att de ska hjälpa varandra, ta hänsyn samt vara trevliga mot varandra. Bland annat arbetas det med värdegrundsarbetet med hjälp av sagor, drama och samtal med barnen genom att:

- personalen är delaktig i leken för att visa på bra exempel och fånga goda lärsituationer,
- det arbetas med konflikthantering där bland annat "Stopphanden" används av flertalet förskolor,
- några förskolor använder sig av "kompisböcker" för att lära barnen respekt och medkänsla för varandra,
- alla ses som individer och alla människors lika värde genom att vuxna är goda förebilder,
- arbetar med teman inom området,
- bjuder in föräldrar till verksamheten på olika sätt samt
- några av personalen fortbildar sig genom att gemensamt läsa och diskutera boken "Från jag till vi".

När det gäller arbetsmiljön så arbetas det med att ständigt förbättra den på olika sätt, bland annat har några förskolor arbetat med NT-utveckling av utegården. Några förskolor jobbar med avgränsningar både inne och ute på förskolan, för att få en lugnare miljö där alla lättare kan vara med och lära av varandra.

Det arbetas också med arbetsmiljön utifrån skydds rond, fastighets rond och hälsoskyddsinspektion, men även genom arbete med "Likabehandlingsplanen". Någon förskola har tagit fram en handlingsplan för att motverka stress.

Nuläge/Resultat

Samtliga förskolor visar på ett bra resultat med arbetet kring normer, värden samt arbetsmiljö, genom att kontinuerligt arbeta med målen så visar barnen bland annat på de olika förskolorna att:

- de är mer medvetna om hur de ska vara mot och tillsammans med varandra, men ibland kan det vara svårt att leva upp till det,
- barnen hjälper och trösta gärna varandra,
- barnen har i större utsträckning en grupptillhörighet och fler barn leker med kompisar som de tidigare inte lekt med,
- de trots stora barngrupper och fler barn med speciella behov, fått en Vi-känsla på avdelningarna samt att barnen är trygga, positiva och nyfikna,
- de lättare löser konflikter själva, innan de hämtar en vuxen,
- barnen blivit bättre på turtagning i samtalet med varandra samt
- barnen känner till förskolans regler, men följer inte alltid dem.

På några förskolor anser personalen att de blivit bättre på att dela upp barnen i mindre grupper, vilket gör att barnen lättare bli sedda. En förskola bedriver ett trädgårdsprojekt för att förbättra utemiljön för barnen och en annan förskola har inlagt på APT, en stående punkt som handlar om personalens egna värderingar som vuxna på förskolan för att reflektera över deras roll som förebild för barnen.

En förskola har arbetat med arbetsmiljön genom ljuddämpande material på olika sätt.

Fast att det gjorts stora framsteg med barnen så anser man att det finns mycket att arbeta vidare med, när det gäller normer samt värden och att det är ett område som ständigt arbetas med i verksamheten.

När det gäller arbetsmiljön, utgår man ifrån skydds- och fastighetsrond och det framgår att några förskolor är slitna och anses behövas renoveras. Barngrupperna är stora och personalomsättning gör det rörigt för barnen och slitsamt för personalen. Under perioder med hög sjukfrånvaror är det svårt att få vikarie till förskolorna.

Analys av resultatet

Faktorer som gör att förskolorna anser att de i större utsträckning når målen är att de dagligen arbetar med normer, värden och arbetsmiljön. En gemensam framgångsfaktor är att personalen utgår ifrån sig själva som goda förebilder i arbetet med normer och värden. Men också att personalen delat in barngrupperna i mindre grupper, där varje barn lättare kan ta plats och ljudnivån blir dessutom lägre.

Att arbetsmiljön inte anses tillfredsställande beror framförallt på vikariebrist under perioder med hög sjukfrånvaro, men också att barngrupperna är stora. Några förskolor är i behov av renovering.

Åtgärder för framtiden

- Att arbeta med den årliga planen mot diskriminering och kränkande behandling.
Förskolans personal
- Utvärdering av förskolans lokaler utifrån *allmänna råd för förskolan*, angående nya riktlinjer om barngruppernas storlek. **Förvaltningen**

Barn- och utbildningskontoret

Systematiskt kvalitetsarbete

Verksamhet:

☐ förskola	☐ grundskola	☐ förskoleklass	☒ fritidshem
☐ grundsärskola	☐ gymnasieskola	☐ gymnasiesärskola	
☐ kommunal vuxenutbildning	☐ särskild utbildning för vuxna		
☐ utbildning i svenska för invandrare.			

Mål enligt centralt årshjul: Normer, värden och arbetsmiljö

Enhetens namn: Sammanfattning fritidshem

Åtgärder och uppnått resultat sedan senaste redovisningen

Arbeta med och utveckla fritidsråd. Rektors ansvar

Ett fritidsråd finns inte på alla fritidshem, men eleverna får vara med och bestämma över verksamheten.

Tillser att alla elever och all personal är insatt och delaktig i innehållet i enhetens årliga plan mot diskriminering och kränkande behandling. Rektor ansvarar

Planen mot diskriminering och kränkande behandling revideras varje år och alla deltar.

Förbättra rutiner kring dokumentation och utredning av diskriminering och kränkningar. Rektor ansvarar

Det finns bra rutiner på skolorna och några ska till hösten arbeta med rutinerna på APT.

Målformulering utifrån övergripande mål enligt läroplan

Lgr 11 s.12 och 13.

Vad/Hur gör vi?

På fritidshemmen arbetas det dagligen med normer, värden och arbetsmiljö genom bland annat att man:

- har olika sorters fritidsmöten, där eleverna får lära sig att lyssna på varandras åsikter, framföra önskemål och respektera varandra. Detta möjliggör att varje elevs intressen och förutsättningar kan tas tillvara på samt möjliggör gemensam planering av verksamheten,
- strävar efter en ömsesidig respekt mellan barn och vuxna och mellan barnen,

- genom diskussioner kring vardagssituationer som exempelvis vad som skrivs på sociala medier eller sägs på rasterna etc,
- tränar aktivt på det sociala samspelet mellan barnen t ex vid konfliktlösning och turtagning. Det görs genom lekar och spel samt händelser från vardagen,
- jobbar med språkattityder genom film och olika övningar,
- tar tillvara på möjligheterna som lokalerna och utemiljön ger. Några fritidshem tycker att de har bra planerade lokaler med flera mindre rum. De flesta fritidshem tar vara på sin utemiljö på olika sätt,
- delar upp stora elevgrupper till mindre grupper så att alla elever kan bli sedda och ljudnivån minskar samt
- kartlägger den sociala miljön genom enkäter, sociogram och trygghetsvandring.

Nuläge/Resultat

På flera fritidshem upplever man att det sociala samspelet mellan eleverna har blivit bättre, det uppstår inte lika ofta konflikter som tidigare. Men det förekommer ett ovårdat språk.

Några fritidshem skriver att de reviderat den årliga handlingsplanen gällande diskriminering och kränkande behandling.

Enligt trivselenkäter så trivs eleverna bra på fritidshemmet, men några tycker att de inte får hjälp av vuxna att lösa konflikter.

För att få en bättre arbetsmiljö arbetar flera fritidshem med att de tar vara på närmiljön, exempelvis grönområden, skolgården, idrottshallen.

I den mån det fungerar delar personalen in stora elevgrupper till mindre grupper utifrån olika aktiviteter. En del fritidshem anser att de inte kan dela in eleverna i mindre grupper på grund av personalbrist eller att lokalerna inte är ändamålsenliga för detta. I vissa lokaler är det problem med ljudnivån och att det är svårt att som personal få en överblick över eleverna.

Analys av resultatet

Allt fritidshemmen har en hög måluppfyllelse av arbetet med normer och värden påverkas av att personalen har ett medvetet och dagligt arbete med normer och värden där personalen föregår som goda exempel.

Arbetsmiljön blir många gånger bra på grund av att personalen använder närmiljön på ett genomtänkt sätt och kan därigenom stimulera elevernas intressen och behov utifrån läroplanerna.

När personalen upplever att det inte fungerar så bra på fritidshemmen, beror det oftast på personalbrist, men också lokalernas beskaffenhet som försvårar arbetet med bland annat gruppindelningar samt ljudnivån i lokalerna.

Åtgärder för framtiden

- Arbeta aktivt med ett vårdat språk. **Fritidshemspersonal**
- Arbeta med och utveckla fritidsråd. **Rektors ansvar**

Barn- och utbildningskontoret

Systematiskt kvalitetsarbete

Verksamhet:

- förskola grundskola förskoleklass fritidshem
 grundsärskola gymnasieskola gymnasiesärskola
 kommunal vuxenutbildning särskild utbildning för vuxna
 utbildning i svenska för invandrare.

Mål enligt centralt årshjul: Normer, värden och arbetsmiljö

Enhetens namn: Sammanfattning förskoleklass

Åtgärder och uppnått resultat sedan senaste redovisningen

- Tillse att alla elever och all personal är insatt och delaktig i innehållet i enhetens årliga plan mot diskriminering och kränkningar.
- Förbättra rutiner kring dokumentation och utredning av kränkningar och trakasserier.

Förbättrat rutinerna runt dokumentation genom ny blankett.
Innehållet i Årlig plan har elever och personal blivit delaktiga i.

Målformulering utifrån övergripande mål enligt läroplan

"Respektera andra människors egenvärde" sidan 12 Lgr 11

Vad/Hur gör vi?

I samband med läsårsavslut/läsårsbörjan revideras årliga planen mot diskriminering och kränkande behandling. I samband med detta ses också ordningsreglerna över. Personal och elever är delaktiga i detta arbete.
Vid läsårsstarten/terminsstarten informeras eleverna och elevernas föräldrar om årliga planen och ordningsreglerna. Detta finns också att läsa om på Fronter.
I förskoleklasserna pågår ett ständigt samtal om hur vi ska vara mot varandra, visa respekt för varandras olikheter och förutsättningar. Arbeta med ett välkommande klimat, så att alla känner sig välkomna och sedda.
Genom temaarbete arbetas det med UNICEF:s material, barnkonventionen, film etc. ge eleverna verktyg till att ta avstånd från alla typer av förtryck och kränkande behandling.
Sociogram genomförs.

Nuläge/Resultat

Under förskoleklassåret formas en grupp som sedan skall börja åk1. Det ser givetvis olika ut med det sociala klimatet. Fokus ligger på att få ihop en väl fungerande grupp. Om det uppstår kränkningar/kränkande språkbruk och diskrimeneringar tar man tag i det direkt.

Analys av resultatet

Medvetenheten hos elever och personal har ökat under året. Arbetet för att motverka kränkningar och diskriminering pågår hela tiden genom pågående samtal, kartläggningar, trygghetsvandringar, temaarbete etc.

Åtgärder för framtiden

- Fortsatt arbete med att upptäcka, utreda och åtgärda kränkningar och diskriminering. **Rektor och personal**
- Arbeta aktivt med ett vårdat språk. **Personal**

Barn- och utbildningskontoret

Systematiskt kvalitetsarbete

Verksamhet:

☐ förskola	☒ grundskola	☐ förskoleklass	☐ fritidshem
☐ grundsärskola	☐ gymnasieskola	☐ gymnasiesärskola	
☐ kommunal vuxenutbildning	☐ särskild utbildning för vuxna		
☐ utbildning i svenska för invandrare.			

Mål enligt centralt årshjul Normer, värden och arbetsmiljö

Enhetens namn: Sammanfattning grundskola

Åtgärder och uppnått resultat sedan senaste redovisningen

- **Tillse att alla elever och all personal är insatta och delaktiga i innehållet i enhetens årlig plan mot diskriminering och kränkande behandling.**
I samband med läsårsavslutning/terminsstart är alla elever och personal delaktiga i utvärdering och revidering av Årlig plan och ordningsreglerna.
- **Utveckla samarbetet mellan F-klass och årskurs 1.**
Samarbete mellan F-klass och årskurs 1 är igångsatt.
- **Förbättra rutiner kring dokumentation och utredning av diskriminering och kränkande behandling.**
Framtagna rutiner finns på intranätet.

Målformulering utifrån övergripande mål enligt läroplan

Skolan förmedlar och förankrar respekten för de grundläggande värderingarna och de mänskliga rättigheterna, som människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet och solidaritet mellan människor. Eleven ska i skolan möta respekt för sin person och sitt arbete. Skolan ska sträva efter att var en levande social gemenskap som ger trygghet och vilja och lust att lära.

Vad/Hur gör vi?

I samband med läsårsavslutning/terminsstart är alla elever och personal delaktiga i utvärdering och revidering av Årlig plan och ordningsreglerna. Föräldrar kan läsa årlig plan och ordningsregler på Fronter. Vid varje terminsstart informeras alla elever, föräldrar och all personal om innehållet i Årlig plan mot kränkningar och diskriminering. Detta sker genom mentor i klassrummen, rektor informerar om arbetet på APT och mentor/elevhälsa på föräldramöten. Kontinuerlig uppföljning sker på elevhälsan/trygghetsteamet på de

aktiviteter som främjar ett gott skolklimat. Arbetet med att upptäcka, utreda och åtgärda kränkningar och diskriminering är ett arbete som måste fortgå varje dag i skolan genom värdegrundande samtal, toleransarbete, hur vi umgås på nätet, temaarbete och ett exempel är *Barn på flykt*.

Sociogram och trivselenkäter genomförs.

Gemensam planeringstid möjliggör ett mer utvecklat samarbete mellan förskoleklass och åk 1. Samarbetet sker genom schemalagd tid i veckan och gemensamma temadagar.

Nuläge/Resultat

Arbetet med att få en skola som är trygg och säker pågår på alla skolor.
Det råder en viss tveksamhet runt dokumentationen.

Analys av resultatet

Alla skolor informerar om Årlig plan och arbetar aktivt för att motverka kränkningar och diskriminering .

Samarbetet mellan förskoleklass och åk 1 är igångsatt.

Åtgärder för framtiden

- Fortsatt arbete med förankring av Årlig plan och ordningsregler. **Rektor och personal**
- Förbättring av rapportblanketten och framtagande av utredningsblankett. **Förvaltningen**

Barn- och utbildningskontoret

Systematiskt kvalitetsarbete

Verksamhet:

☐ förskola	☐ grundskola	☐ förskoleklass	☐ fritidshem
☒ grundsärskola	☐ gymnasieskola	☐ gymnasiesärskola	
☐ kommunal vuxenutbildning		☐ särskild utbildning för vuxna	
☐ utbildning i svenska för invandrare.			

Mål enligt centralt årshjul: Normer, värden och arbetsmiljö

Enhetens namn: Kungshögsskolan 1 och 2

Åtgärder och uppnått resultat sedan senaste redovisningen

Saknas, då ingen redovisning för grundsärskolan lämnades in gällande detta område 2015.

Målformulering utifrån övergripande mål enligt läroplan

- Skolans mål är att varje elev kan leva sig in i och förstå andra människors situation och utvecklar en vilja att handla också med deras bästa för ögonen.

Vad/Hur gör vi? Nuläge

Varje läsår börjar med prat om skolans regler och praktiskt arbeta med reglerna i klassrummet och lärarna upplever att eleverna väl känner till skolans regler. För att eleverna i sarskolan ska kunna leva sig in i och förstå andra människor behöver de lära sig om och få kännedom om känslor. De behöver lära sig känslobegrepp för att kunna sätta ord eller bild på hur någon annan eller de själva mår. Lärarna tränar på detta med eleverna i naturliga situationer som uppstår och på idrotts- och drama lektioner. Lärarna använder sig av bilder, tecken och kroppsspråk och dramatiseringar för att förtydliga och för att alla elever ska bli delaktiga och göra sin röst hörd och för att de ska få förståelse för hur man själv och andra kan känna sig och må. Lärarna använder sig av filmer som visar situationer som kan uppstå i relationer och pratar om innehållet.

Åtgärder för framtiden

- Dagligen arbeta med känslobegrepp och empati på olika sätt för att eleverna ska få förståelse för sina och andras känslor.

Barn- och utbildningskontoret

Systematiskt kvalitetsarbete

Verksamhet:

☐ förskola	☐ grundskola	☐ förskoleklass	☐ fritidshem
☐ grundsärskola	☒ gymnasieskola	☐ gymnasiesärskola	
☐ kommunal vuxenutbildning		☐ särskild utbildning för vuxna	
☐ utbildning i svenska för invandrare.			

Mål enligt centralt årshjul: Normer, värden och arbetsmiljö

Enhetens namn: Sunnerbogymnasiet

Åtgärder och uppnått resultat sedan senaste redovisningen

Minimikrav för samverkan mellan ämnen har utarbetats för att stärka samverkan. Visions- och värdegrundsarbete har påbörjats och kommer att slutföras under 2016.

Målformulering utifrån övergripande mål enligt läroplan

Varje elev kan göra medvetna ställningstaganden grundade på kunskaper om mänskliga rättigheter och grundläggande demokratiska värderingar samt personliga erfarenheter.

Vad/Hur gör vi?

Under året har ett arbete genomförts för att ta fram en gemensam vision och värdegrund för Sunnerbogymnasiet. Detta arbete tar sin utgångspunkt i kommunens vision och i styrdokumentet. I samband med detta har även enheten genomfört PRIO för att kartlägga enhetens styrkor och utvecklingsområden. Båda dessa parallella processer har genomförts i arbetsgrupper som formats efter intresse och gett stora möjligheter till inflytande. Resultatet av PRIO visar på stor samstämmighet i personalen då det gäller utvecklingsområden och styrkor.

För samtliga elever har återigen temaveckan Lika- Olika genomförts med ett fördjupat och utvecklat innehåll. För elever som läser kursen Samhällkunskap 2 har även FN-rollspel genomförts. Under året kan man se ett sämre engagemang i elevernas demokratiska forum som klassråd och elevråd.

Nuläge/Resultat

Utvärderingar av ovanstående temavecka och projekt visar på att eleverna är mycket nöjda med Lika - Olika - veckan och FN-rollspelet, vilket pekar på att eleverna får en bra utbildning i frågorna om normer, värden och arbetsmiljö. Resultatet av PRIO visar bl a på att personalen har önskan om att utveckla sina ämneskunskaper och att behovet av samverkan i form av planering och bedömning behövs. Detta för att skapa bättre förutsättningar för samverkan och förbättra elevernas resultat.

Analys av resultatet

Utbildningen mot det aktuella målet fungerar väl enligt de utvärderingar som gjorts av årets olika insatser. Temaveckor och projekt som genomförts ger eleverna möjlighet att göra medvetna ställningstaganden. Ett minskat engagemang har syns under året då det gäller elevernas demokratiska forum som kan bero på att tydligare riktlinjer behövs för att genomföra en bra verksamhet för klassråd och elevråd.

Åtgärder för framtiden

- Lika - Olika ska genomföras i större omfattning kommande år.
- Arbetet med elevernas demokratiska forum ska förbättras.